Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Ургентни состојби во стоматологијата
2.	Код	ОХЗУС3

3.	Студиска програма	Студии од I циклус за Стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за максилофацијална хирургија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв циклус за Стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози			
6.	Академска година / семестар	Година	3	семестар	5
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	3			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Сузана Божовиќ Двојаковска, Доц.д-р Санела Идовска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	ислушани сите задолжителни предмети од трета година и положени сите задолжителни предмети од втора година			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	**Цели на предметната програма (компетенции)**: Стекнување на поширoки знаења за клиничката слика и патологијата на настанување на Најчестите итни состојби со кои се сретнуваме во стоматолошката ординација: бесвесни состојби, Компликации и при изведување на локална инфилтративна анестезија, алергични реакции од анестетички средства анафилактичен шок, крвавења, опструкција на дишни патишта, шокови состојби, ангина пекторис, епилептичен напад, астматичен напад, хипервентилација, Компликации при изведување на орално-хируршки интервенции и др.Земање на исцрпни анамнестички податоци (коморбидитети) и медикаментозна терапија, **Резултати од учењето**; стекнување вештини за детектирање на пациенти со висок ризик за настанување на итни здравствени состојби.како и запознавање со потребни посебни мерки на претпазливост. Со препознавање на клиничката слика на поедини итни состојби, ССС стекнува вештини и спремност за терапија и постапки при третманот на секоја состојба поединечно итни состојби во стоматолошката пракса Семинари: се обработуваат содржини кои се предаваат во склоп на теоретската настава (Антишок терапија, реанимација, вештачко дишење и др.), преку проектни и самостојни задачи на студентите. Наставата ќе се изведува во мали групи од по 10 студенти.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	**Теоретска настава – предавања** **1**. Поглавје - општ дел - Анаменза, статус, клинички и параклинички испитувања на пациентите во стоматолошката пракса и перипоративна припрема на пациентите - Бесвесни состојби. Видови на губење на свест: колапс, синкопа (кардиопатска, вазовагална и посттрауматска), кома и губење на свест при епилепсија - Општа и локална анестезија *Резултати од прво поглавје: студентот ќе се запознае со специфичностите во клиничкиот преглед и параклиничките испитувања, бесвесните состојби и анестезија .* **2.** Поглавје- специјален дел - Одонтогени инфекции - Ургентни состојби во стоматолошката пракса			

<table>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">- Компликации при изведување на локална инфилтративна анестезија (алергиски реакции и анафилакса)
- Шокови состојби: Хиповолемичен и хеморагичен шок, прогноза, прва помош и ресусцитација
- Неправилности во срцевиот ритам и електроконверзија/ дефибрилација: екстрасистоли, аритмии, тахикардии, брадикардии, блокови од различен степен и фибрилации, Срцев застој (cardiac arrest, infarctus myocardii)
- Кардиопулмонална реанимација
- Компликации на дијабетес (Хипогликемија, Дијабетична кетоацидоза)
- Епилепсија
- Респираторни нарушувања. (Астма, Хипервентилација и опструкции на дишни патишта)
- Крварења при изведудање на дентоалвеоларни процедури и хемостатски методи
Резултати од второ поглавје: студентот ќе се запознае со заболувањата и нарушувања кои се најчеста причина за ургентните состојби во стоматологијата.
Вкупно: ..... 15 часа

Практична настава- вежби
- Од првото поглавје ..... 5 часа;
- Од второто поглавје ..... 10 часа
Резултати од практичната настава: запознавање со анестезиолошки апарат (делови) и сет за општа анестезија, подготовка на антишок терапија, сет за регионална анестезија,обезбедување на проодност на дишни патишта, припрема и користење на дефибрилатор. Студентот ќе биде спремен самостојно да пружа прва помош, преврски, завои, да користи инструментариум и медицински материјали, и ќе може да препознае итни состојби во стоматолошката пракса.
Вкупно: ..... 15 часа</td></tr>
<tr><td>13</td><td>Заемна поврзаност на предметите</td><td colspan="3">Поврзаност со орална хирургија, пациенти со ризик за стоматолошки интервенции, максилофацијална хирургија, интерна медицина.</td></tr>
<tr><td>14.</td><td>Детален опис на наставните и работните методи за предметот</td><td colspan="3">Предавања со нагледни средства, Интерактивна настава, практична настава/ вежби, работа со пациенти во мала оперативна сала, работа во мали групи, презентирање и изведување на реанимациски постапки, демонстрирање на инструменти и методи кои се користат при третман на ургентни состојби, тимска работа (спрема спецификите на подрачјето кое се обработува). Интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи (семинари) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС</td></tr>
<tr><td>15.</td><td>Вкупен расположив фонд на време</td><td colspan="3">90 часа</td></tr>
<tr><td rowspan="3">16.</td><td rowspan="3">Форми на наставните активности</td><td>16.1.</td><td>Предавања - теоретска настава. часови</td><td>15 часа</td></tr>
<tr><td>16.2.</td><td>Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови</td><td>15 часа</td></tr>
<tr><td>16.3.</td><td>Пракса: часови</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="3">17.</td><td rowspan="3">Други форми на активности</td><td>17.1.</td><td>Проектни задачи: часови</td><td>20 часа</td></tr>
<tr><td>17.2.</td><td>Самостојни задачи: часови</td><td></td></tr>
<tr><td>17.3.</td><td>Домашно учење - задачи</td><td>40 часа</td></tr>
<tr><td>18</td><td>Услови за потпис</td><td colspan="3">Редовност на теоретска настава 1-3 бода (минимум 60% присуство на настава)
Редовност и активност на практична настава 5-7 бода (студентот има право да отсуствува на две вежби)</td></tr>
<tr><td rowspan="4">19</td><td colspan="4">Начин на оценување</td></tr>
<tr><td>19.1.</td><td>Тестови: бодови</td><td>Тест 1 20 бода
Тест 2 10 бодови</td></tr>
<tr><td>19.2.</td><td>Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна:</td><td>5 бода</td></tr>
<tr><td>19.3.</td><td>Завршен испит: практичен и усмен</td><td>10+45 = 55 бода</td></tr>
<tr><td>20</td><td colspan="2">Критериуми за оценување (бодови/</td><td>до 59 бода</td><td>5 (пет) (F)</td></tr>
</table>

	оценка)			од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)
				од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)
				од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)
				од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)
				од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација од странана студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот	
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Malamed SF, Orr DL.	Medical emergencies in dental practice.	7th ed, Mosby. Elsevier, St. Louis, 550 p	2015
		2.	Miodrag Gavrić, Vlastimir Petrović	Urgentna stanja u stomatološkoj praksi dijagnostika i lečenje	Izdavač: Draganić	2011
		3.	Mehulić K. i sur.	Dentalna medicina – vodič za praktičare. Zagreb:	Medicinska naklada; 492 p.	2020
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tevatia S, Mukund V , Agarwal S, Vivek Shah.	Medical emergencies in dental practice; a review.	WJPLS, , Issue 4, 129-145.	2016
		2.	Vučićević Boras V.	Hitna stanja u dentalnoj medicini.	Jastrebarsko: Naklada Slap,	2019.
		3.	Stanley Malamed	Medical emergencies in the dental office	Mosby, Elsevier	2007
		4	James W. Little	Dental Management of the Medically Compromised Patient	Elsevier, Mosby	2013